

Številka: 451-5/2019-08/621
Datum: 10. 7. 2019

Agencija za energijo (v nadaljevanju organ) izdaja na podlagi 413. člena Energetskega zakona (Uradni list RS, št. 17/14, 81/15, v nadaljevanju EZ-1), na zahtevo stranke, v zadevi neupravičenega odjema električne energije naslednjo

ODLOČBO

1. Zahteva stranke, z dne 22. 3. 2019 v zadevi neupravičenega odjema električne energije na merilnem mestu št. se zavrne.
2. V postopku izdaje te odločbe niso nastali posebni stroški.

Obrazložitev:

Uporabnik sistema (v nadaljevanju stranka), je na naslov organa 22. 3. 2019 vložil zahtevo za odločanje v sporu z distribucijskim operaterjem (v nadaljevanju nasprotna stranka), v zvezi z neupravičenim odjemom električne energije na merilnem mestu št. na naslovu

Stranka navaja, da je bila z dopisom družbe, z dne 4. 2. 2019 obveščena, da ima na merilnem mestu št. priklopljeno trifazno električno napravo, prijavljen pa je enofazni števec. Električno energijo naj bi po dveh vodnikih uporabljala brez merilnih naprav, zaradi česar so ji ocenili prekomerno porabo električne energije za obdobje od 25. 1. 2018 do 25. 1. 2019 v višini EUR. Stranka je zoper dopis z dne 4. 2. 2019 vložila ugovor pri nasprotni stranki, ki ga je slednja pavšalno zavrnila. Stranka navaja, da objekt oz. hiša, kjer naj bi odvzemala električno energijo, ni vseljiva oziroma ni opremljena za bivanje; da je hiša predmet spora na sodišču zaradi razdružitve lastnine; da o priklučenem trifaznem električnem toku ni bila seznanjena; da za priklučitev varovalk nima dostopa do električne omarice in ne ve, da je kdo izvedel priklop; da se merilno mesto nahaja izven nedokončane hiše v baraki, od koder je izvedena povezava za napajanje nedokončane hiše z električno napravo; da je bil v nedokončani hiši vsa leta enofazni odjem, ki se je uporabljal za manjša gradbena dela ter delovno luč; da so bila dela na hiši ustavljena leta 2016; da so obrtniki, ki so izvajali gradbena dela na hiši, po njenem prepričanju uporabljali izključno enofazni električni tok; da je edini izvajalec, ki je potreboval trifazni tok, imel svoj agregat; da je za enofazni odjem elektrike tako iz barake kot gradbiščne omarice redno plačevala mesečne položnice v minimalni višini. Ker zaračunane elektrike ni uporabljala, je stranka prepričana, da gre za pomoto. Zato prosi organ, da prouči vsa dejstva in izbriše račun za plačilo neupravičenega odjema elektrike. Stranka je zahtevi priložila naslednjo dokumentacijo: dopis družbe, d.d., z dne 4. 2. 2019, račun št. z dne 4. 2. 2019, dopis nasprotne stranke z dne 12. 3. 2019, fotografije objektov (nedokončana hiša, baraka), Popis zadnjih del v hiši v ter dokumentacijo, ki se nanaša na merilno mesto št.

Po prejemu zahteve je organ najprej preizkusil, ali so izpolnjene procesne predpostavke iz 415. člena EZ-1. Na podlagi zahteve in predloženih listin organ ugotavlja, da je stranka pred sprožitvijo postopka pred tukajšnjim organom zahtevala od nasprotne stranke, naj ugotovi njeni zahtevi. Ko je bila njena zahteva s strani nasprotne stranke v celoti zavržena (dopis SODO z dne 12. 3. 2019), je stranka v roku iz drugega odstavka 415. člena EZ-1 vložila zahtevo, da organ odloči v sporu.

Organ je v obravnavani zadevi skladno z določbami Zakona o splošnem upravnem postopku (Uradni list RS, št. 24/06 – uradno prečiščeno besedilo, 105/06 – ZUS-1, 126/07, 65/08, 8/10, 82/13, v nadaljevanju ZUP) nasprotno stranko z dopisom z dne 3. 4. 2019 pozval, da se pisno izjasni o zahtevku stranke ter o vseh dejstvih in okoliščinah, ki so pomembne v obravnavani zadevi, ter za svoje navedbe priloži dokaze.

Nasprotna stranka se je z dopisom z znakom z dne 25. 4. 2019 opredelila do zahteve stranke. Iz dopisa izhaja, da je njen pooblaščen izvajalec nalog distribucijskega operaterja,, 25. 1. 2019 pri kontroli merilnega mesta št. ugotovila, da so na podnožju varovalk vstavljene vse tri varovalke (3x25 A), kar ni v skladu z veljavnim soglasjem za priključitev in pogodbo o uporabi sistema št. ter zapisnikom o priklopu merilnega mesta z dne 9. 9. 2013. Merilno mesto je bilo namreč ob priklopu 9. 9. 2013 v skladu z veljavnim soglasjem za priključitev za enofazni priklop in nameščenim enofaznim števcem priključeno enofazno. Ker so bile vstavljene vse tri varovalke, števec pa je meril porabo električne energije samo po eni fazi, se poraba po dveh fazah ni merila, kar predstavlja neupravičen odjem električne energije v skladu s 57. in 58. členom Splošnih pogojev za dobavo in odjem električne energije. Zato se je izvedla ocenitev količin neupravičeno prevzete električne energije v višini kWh, zaračunana za obdobje enega leta, kar predstavlja EUR. Navedeni znesek je stranka prejela v plačilo z računom št. z dne 4. 2. 2019. Nasprotna stranka je še pojasnila, da stranka v svoji zahtevi navaja tudi merilno mesto št., ki je bilo priključeno na omrežje preko začasnega soglasja za priključitev za potrebe gradbiščnega priključka, ki je bilo 9. 9. 2013 odklopljeno in v tem postopku ni predmet obravnave. Kot dokaz za svoje navedbe je nasprotna stranka priložila naslednjo dokumentacijo: Izjavo o odklopu od distribucijskega omrežja z dne 8. 7. 2013 (za merilno mesto št.), Nalog za servis MKN z dne 9. 9. 2013 (odklop merilnega mesta št.), Pogodbo št. o dostopu končnega odjemalca do distribucijskega omrežja z dne 23. 7. 2013 (za merilno mesto št.), Pogodbo o oskrbi z električno energijo št. z dne 10. 9. 2013 (za merilno mesto št.), Podatki merilnega mesta z dne 9. 9. 2013 (zapisnik o ponovni priključitvi merilnega mesta št.), Zapisnik št. z dne 25. 1. 2019 (o kontroli merilnega mesta št.) ter fotografiji neupravičene priključitve na omrežje.

Organ je na podlagi 102. in 154. člena ZUP razpisal narok za ustno obravnavo 8. 5. 2019, ki so se je udeležili stranka osebno, pooblaščenca nasprotne stranke, ter pooblaščenca

Nasprotna stranka je na ustni obravnavi kot dodatno k svojim navedbam v dopisu z znakom z dne 25. 4. 2019 povedala, da je bil na podlagi kontrole merilnega mesta 25. 1. 2019 sestavljen zapisnik, iz katerega izhaja, da je bila s pomočjo varovalk vzpostavljena povezava za napajanje hiše z električno energijo. Prav tako je bilo ugotovljeno, da so bili za številčno ploščo spojeni vodniki, ki so vodili v hišo ali barako. Pooblaščen delavec je glede na ugotovljeno stanje odstranil neupravičeno

vstavljeni varovalki ter fizično prekinil dovod do hiše. Prav tako je prekinil povezavo za števnico ploščo, kar bi onemogočalo ponovni priklop. Izvedba priklopa neupravičenega odjema za napajanje novogradnje ter neupravičeno vstavljenih dveh varovalki glede na izdano soglasje za priključitev je razvidna tudi iz dveh fotografij, priloženih dopisu z dne 25. 4. 2019.

Pooblaščenec nasprotne stranke je še pojasnil, da je bil 14. 8. 2012 izveden gradbeni priklop merilnega mesta št. - začasna priključitev za čas gradnje. Priklop je trajal do 9. 9. 2013, ko je bila na željo stranke izvedena odjava merilnega mesta. V času začasnega priklopa so bile na omrežje priklopljene obračunske varovalke 3x20 A. Hkrati je bila tega dne ponovna prijava priklopa, in sicer enofaznega števca z obračunsko varovalko 1x25 A. Odčitavanje porabe je potekalo z daljinskim števcem. Kot izhaja iz dokumentov Osnovi podatki o uporabniku z dne 4. 3. 2019, je v obdobju gradbenega priključka, to je od 14. 8. 2012 do 9. 9. 2013, celotna poraba, izmerjena na števcu, znašala kWh. Od 9. 9. 2013, to je od namestitve enofaznega števca, do 1. 3. 2019 pa je izmerjena poraba znašala kWh, kar skupaj zneso kWh, izmerjenih na obeh števcih. Račun za neupravičen odjem je izdan za vstavljeni varovalki 2x25 A.

Stranka je na ustni obravnavi povedala, da nima kaj dodati k svoji zahtevi. Poudarila je, da nima dostopa do varovalk, zato je začudena, kako je lahko prišlo do tega. Sicer razume način izračunanega zneska neupravičenega odjema, vendar ga ni pripravljena plačati, saj ni imela nobene potrebe po uporabi trifaznega toka.

Na ustni obravnavi je uradna oseba s soglasjem stranke in na podlagi prvega odstavka 419. člena EZ-1 sprejela sklep, da se rok za izdajo odločbe v tem postopku podaljša za dva meseca, in sicer do 22. 7. 2019.

Organ je v obravnavani zadevi proučil zahtevo stranke, vse navedbe nasprotne stranke in vsa predložena dokazila, s katerimi sta stranki dokazovali dejstva. Na podlagi dejanskega stanja, ugotovljenega v posebnem ugotovitvenem postopku, in dokazov, na katerega je le-to oprto, ter ob uporabi zakonskih in podzakonskih predpisov, ki se nanašajo na obravnavano zadevo, organ ugotavlja, da je zahteva stranke v zvezi z neupravičenim odjem električne energije na merilnem mestu št. neutemeljena, kot je pojasnjeno v nadaljevanju.

Organ ugotavlja, da je bistveno vprašanje, ki ga je treba rešiti v tem upravnem postopku, ali je stranka neupravičeno odjemala električno energijo ter ali je posledično dolžna plačati zaračunani znesek iz tega naslova.

Na podlagi dokazil, ki se nahajajo v spisni dokumentaciji, je nesporno, da je bila 25. 1. 2019 opravljena kontrola na merilnem mestu št. Pri tem je bilo ugotovljeno, da so na podnožju varovalk vstavljene vse tri varovalke (3x25 A), kar je v nasprotju z veljavnim soglasjem za priključitev (1x25 A) in pogodbo o uporabi sistema. Z dvema dodatno vstavljenima varovalkama je bila vzpostavljena povezava za napajanje hiše z električno energijo. Porabljena električna energija se je tako merila samo po eni fazi, ne pa tudi na preostalih dveh. Pooblaščen delavec je odstranil neupravičeno vstavljeni varovalki ter fizično prekinil dovod električne energije do hiše. Prav tako je prekinil povezavo za števnico ploščo in s tem onemogočil morebitni ponovni priklop. Tako ugotovljeno dejansko stanje med strankama ni sporno.

Glede na to, da prvi odstavek 57. člena SPDO med drugim šteje kot neupravičen odjem tudi odjem uporabnika sistema odjema brez zahtevanih ali dogovorjenih merilnih

naprav ali mimo njih (druga alineja prvega odstavka 57. člena SPDO), je neupravičen odjem nesporno izkazan, tako ugotovljenemu dejanskemu stanju pa tudi ni oporekala stranka.

V skladu z petim odstavkom 57. člena SPDO sta za obveznosti glede neupravičenega odjema solidarno in neomejeno odgovorna imetnik soglasja za priključitev in dejanski odjemalec električne energije. Solidarnost obveznosti pomeni, da vsak dolžnik odgovarja upniku za celo obveznost in lahko upnik zahteva njeno obveznost od kateregakoli solidarnega dolžnika, dokler ni v celoti poplačana (prvi odstavek 395. člena Obligacijskega zakonika). Terjatev iz naslova stroškov porabljene električne energije in uporabe omrežja v primeru neupravičenega odjema zoper imetnika soglasja za priključitev, ki je v tem sporu stranka, torej obstaja tudi po tej podlagi. S tem je račun št. z dne 4. 2. 2019 za neupravičen odjem električne energije, izdan v breme imetnika soglasja za priključitev (stranke), v celoti utemeljen.

Nadalje je organ ugotavljal, ali je obračunani znesek za neupravičen odjem izračunan pravilno. Pri tem se je organ oprl na določbi 57. in 58. člena SPDO, po katerih mora uporabnik sistema plačati distribucijskemu operaterju neupravičeno porabljeno električno energijo in uporabo omrežja, in sicer v količinah, kot so jih izmerile merilne naprave, in po ceni, ki je enaka ceni električne energije višje dnevne tarifne postavke za zasilno oskrbo na dan izstavitve računa, povečani za 30 %. Če količine električne energije niso izmerjene oziroma registrirane, distribucijski operater za uporabnika sistema na nizki napetosti izvede ocenitev količin električne energije in obračunske moči v skladu s točko 2.a) prvega odstavka 58. člena SPDO. Po navedeni določbi se količina električne energije določi tako, da se obračunska moč, ki jo določa zmnožek vsote nazivnih jakosti naprav za omejevanje toka in napetosti 230 V, množi z mesečnimi obratovalnimi urami, in sicer v mesecih od 1. oktobra do 31. marca 200 ur/mesec ter v mesecih od 1. aprila do 30. septembra 130 ur/mesec. Če ni mogoče ugotoviti, kdaj se je začel neupravičen odjem, mora uporabnik sistema plačati neupravičen odjem električne energije in uporabo omrežja za obdobje dvanajst mesecev nazaj od dneva ugotovitve neupravičenega odjema, kot to določa četrty odstavek 57. člena SPDO. V skladu z drugim odstavkom 57. člena navedenega predpisa se uporaba omrežja za prevzemno-predajno mesto brez merjenja moči zaračuna po enotarifnih postavkah, veljavnih za odjemno skupino na nizki napetosti brez merjenja moči, po veljavnem ceniku agencije na dan izstavitve računa.

Za izračun stroškov porabljene električne energije in omrežnine je nasprotna stranka oziroma pogodbeni izvajalec, pravilno uporabil 57. in 58. člen SPDO. Ocenjena poraba električne energije za obdobje od 25. 1. 2018 do 25. 1. 2019 je zaračunana tako, da je obračunska moč, ki jo določa zmnožek vsote nazivnih jakosti moči (2x25 A) in napetosti (230 V), pomnožena z mesečnimi obratovalnimi urami, določenimi za posamezno obračunska obdobja, po ceniku za zasilno oskrbo, povečano za 30 %. Zaračunana je tudi razlika v moči med obračunsko varovalko 1x25 A in 3x25 A, tj. kWh mesečno. Tako znašajo količine neupravičenega odjema električne energije kWh in višina zneska neupravičenega odjema EUR. Za ocenitev količin električne energije obračunske moči neupravičenega odjema je tako nasprotna stranka pravilno uporabila 2.a) točko 58. člena SPDO. Organ ugotavlja, da višina zaračunanega zneska iz naslova neupravičenega odjema, kot izhaja iz računa št. z dne 4. 2. 2019, med strankama ni sporna oziroma stranka pravilnost izračunanega zneska ne izpodbija.

Ker je za odločitev organa v tem postopku relevantno le dejstvo, ali je stranka neupravičeno odjemala električno energijo oziroma ali je onemogočila pravilno registriranje merilnih podatkov, se organ ne opredeljuje do navedb stranke, ki se nanašajo na zatrjevanje, da ni imela potrebe po trifaznem toku oziroma da ni porabila zaračunane električne energije. Dejstvo, da so bili na merilnem mestu stranke ugotovljeni nedovoljeni posegi, ki so posledično omogočili, da se vsa porabljena električna energija ni merila in zaračunala, namreč ni sporno. Glede na ugotovljeno je stranka dolžna plačati neupravičeno porabljeno električno energijo. Za izračun stroškov porabljene električne energije in omrežnine je nasprotna stranka pravilno uporabila 57. in 58. člen SPDO.

V postopku izdaje te odločbe posebni stroški niso nastali, zato je v skladu s 118. členom ZUP odločeno, kot izhaja iz druge točke izreka te odločbe.

POUK O PRAVNEM SREDSTVU: Zoper to odločbo na podlagi prvega odstavka 418. člena EZ-1 pritožba ni dovoljena. Zoper to odločbo je dopusten upravni spor, ki se sproži z vložitvijo tožbe v 30 dneh po prejemu te odločbe, in sicer neposredno pisno pri Upravnem sodišču Republike Slovenije, Fajfarjeva 33, 1000 Ljubljana, ali na zunanjih oddelkih ustavnega sodišča glede na sedež ali prebivališče tožnika, lahko pa se pošlje navedenemu sodišču po pošti. Šteje se, da je bila tožba vložena pri sodišču tisti dan, ko je bila priporočeno oddana na pošto. Tožba se vloži v toliko izvodih, kolikor je strank v postopku. Tožbi je treba priložiti upravni akt, ki se izpodbija, v izvorniku, prepisu ali kopiji.

V upravnem sporu je na podlagi Zakona o sodnih taksah (Uradni list RS, št. 37/08, 97/10, 63/13, 58/14 – odl. US, 19/15 – odl. US, 30/16, 10/17 – ZPP-E) ob vložitvi tožbe treba plačati sodno takso, in sicer po tarifni številki 6111 v znesku 148 evrov. Taksa se plača na transakcijski račun sodišča št. 01100-8450088976.